

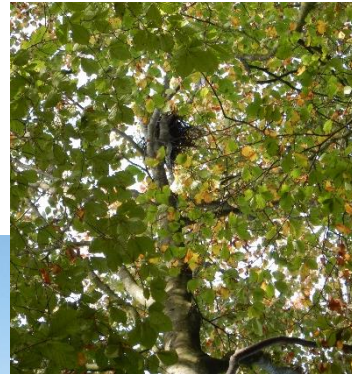
Rapport

Projectnummer: 350471
Referentienummer: 350471
Datum: 26-10-2017

QuickScan flora en fauna Sportcomplex Langeleegte

Definitief 26-10-17

Verantwoording

Titel	QuickScan flora en fauna Sportcomplex Langeleegte
Subtitel	
Projectnummer	350471
Referentienummer	350471
Revisie	0
Datum	26-10-2017

Auteur(s)	Germ Zeephat
E-mailadres	Germ.zeephat@sweco.nl

Gecontroleerd door	Rietje Klous
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Tim Verver
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Plangebied.....	4
1.3	Opbouw rapport.....	4
2	Toetsingskader	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Gebiedsbescherming: Wet natuurbescherming en NNN/EHS-beleid.....	5
2.3	Soortenbescherming: Wet natuurbescherming	5
3	Resultaten inventarisatie	6
3.1	Werkwijze	6
3.2	Resultaten.....	6
3.2.1	Natura 2000 en NNN/EHS	6
3.2.2	Flora.....	6
3.2.3	Fauna.....	6
4	Effectafweging	8
4.1	Voorgenomen activiteiten en effecten	8
4.2	Afweging Natura 2000-gebied en NNN/EHS.....	9
4.3	Afweging beschermde soorten	9
4.3.1	Inleiding.....	9
4.3.2	Flora.....	10
4.3.3	Vleermuizen	10
4.3.4	Overige zoogdieren.....	10
4.3.5	Amfibieën en reptielen	10
4.3.6	Vogels (broedseizoen)	10
4.3.7	Ongewervelden.....	11
5	Conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Conclusies	12
5.2	Aanbevelingen.....	12
	Bijlage 1 Toelichting toetsingskaders	13

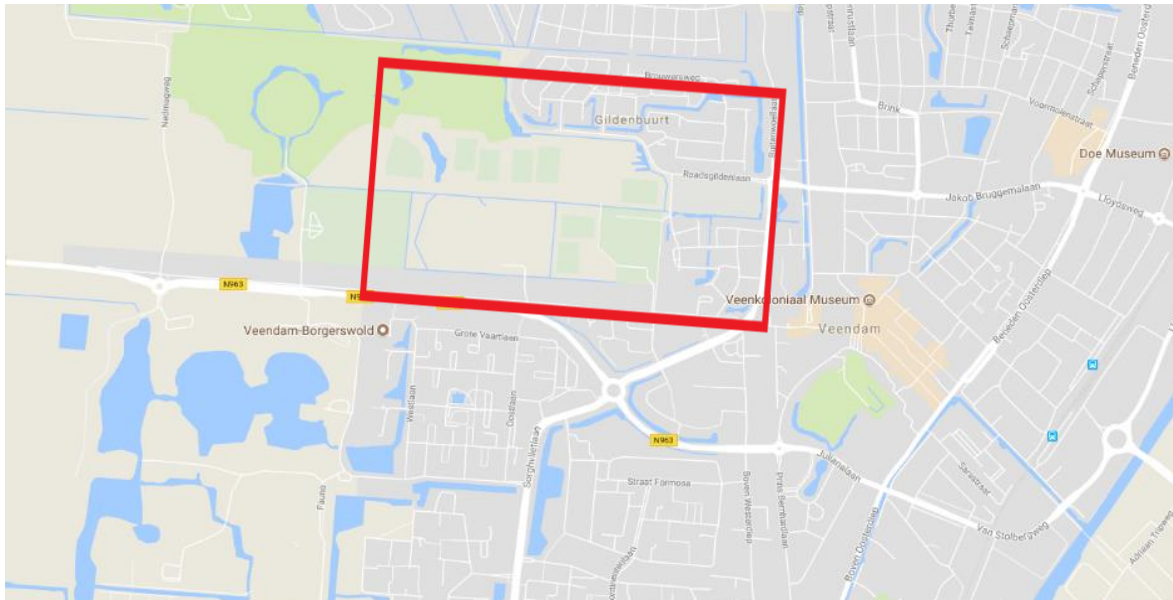
1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Kompanjie (werkorganisatie voor gemeente Pekela en Veendam) heeft Sweco in het kader van een ontwikkelstudie gevraagd om de benodigde onderzoeken uit te voeren waaronder een QuickScan Flora en Fauna als onderdeel van fase 1 voor de werkzaamheden aan het sportcomplex de Langeleegte. Zie figuur 1.2 voor de globale ligging van het plangebied. De sloop van het gebouw aan de parkeerplaats is in deze QuickScan buiten beschouwing gelaten, aangezien dit geheel door de gemeente zal worden verzorgd.

1.2 Plangebied

De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.2. Het plangebied betreft het voetbalstadion met bijbehorende velden, omringd door bomen, gelegen in Veendam aan de Langeleegte. Aan de noord-, zuid en oostzijde is het sportcomplex omringd door woonwijken. Aan de westkant grenst het complex aan Uitvaartcentrum Buitenwoelhof.

Figuur 1.2: Globale ligging van het sportcomplex

1.3 Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 is een overzicht gegeven van de wetgeving voor flora en fauna. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de resultaten van de inventarisatie, waarna in hoofdstuk 4 de mogelijke effecten van de werkzaamheden op de flora en fauna in het licht van de wet- en regelgeving worden beoordeeld en eventuele mitigerende maatregelen worden beschreven. Hoofdstuk 5 ten slotte bevat de conclusies en aanbevelingen.

2 Toetsingskader

2.1 Inleiding

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze heeft de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet vervangen. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
  - Natura 2000-gebieden (vervangt Natuurbeschermingswet 1998)
  - Soorten (vervangt Flora- en faunawet)
- Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en eventueel gebieden buiten het NNN zoals bijvoorbeeld weidevogelleefgebieden en akkervogelgebieden

2.2 Gebiedsbescherming: Wet natuurbescherming en NNN/EHS-beleid

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000 gebied en/of een NNN gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied betreft het Zuidlaardermeer op ca. 10 km. Het Zuidlaardermeer is niet opgenomen in de lijst van PAS-gebieden. Het dichtstbijzijnde PAS-gebied is het Drentsche Aa gebied waarvan de begrenzing op minimaal 15 km ligt (noordgrens). Het toetsingskader voor Natura 2000-gebied en een toelichting op het NNN is beschreven in bijlage 1.

2.3 Soortenbescherming: Wet natuurbescherming

De bescherming van de Nederlandse flora en fauna is per 1 januari 2017 opgenomen in de Wet natuurbescherming. Het toetsingskader is ten opzichte van de tot eind 2016 geldende Flora-en faunawet gewijzigd en wordt toegelicht in bijlage 1.

3 Resultaten inventarisatie

3.1 Werkwijze

Voor een overzicht van de huidige natuurwaarden in en nabij het plangebied is een bronnenonderzoek en oriënterend veldonderzoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied. Hierbij maken we vooral gebruik van gegevens van Ndff (nationale databank flora en fauna) en aanvullend van diverse ecologische atlassen, eerder uitgevoerd onderzoek, en eventueel overige digitale databases.

Oriënterend veldbezoek

Naast het bronnenonderzoek is op 16 oktober 2017 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd door mevr. R. Klous en dhr. G. Zeephat. Het doel van het veldbezoek is de beoordeling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten en het interpreteren van de inventarisatiegegevens uit het bronnenonderzoek. Tijdens het veldbezoek was het circa 19 °C en zonnig met weinig wind. Tijdens het veldbezoek is een algemeen beeld verkregen van de natuurwaarden binnen het sportcomplex. Omdat niet exact duidelijk is welke bomen gekapt gaan worden is geen volledige bomeninventarisatie gedaan. Het gebouw op de parkeerplaats valt buiten deze QuickScan. De sloop van dit gebouw wordt uitgevoerd (inclusief bijbehorende onderzoeken) door de gemeente. Op het moment van het veldbezoek was reeds gestart met de aanleg van het kunstgrasveld en lagen grote hopen zand op de plek waar het terras, panna- en basketbalveld moet komen. Tussen het hoofdveld en het zuidwestelijk gelegen bijveldje zijn een aantal groepjes beuken aanwezig.

3.2 Resultaten

3.2.1 Natura 2000 en NNN/EHS

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000 gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn het Zuidlaardermeergebied (10 km afstand) en het Drentsche Aa gebied (15 km afstand en verder). Er bevindt zich geen NNN gebied in de bebouwde kom van Veendam m.u.v. een gebied enkele kilometers noordwestelijk nabij Muntendam.

3.2.2 Flora

Uit het bronnenonderzoek (Ndff laatste 5 jaar) blijkt in het plangebied en omgeving geen sprake te zijn van aanwezigheid van beschermde soorten flora. Wel zijn diverse Rode lijst soorten aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen van o.a. de Rode lijst soorten krabbenscheer (gevoelig), stijve ogentroost (gevoelig), stomp fonteinkruid (kwetsbaar) en weerhuisje (bedreigd). Tijdens het veldbezoek zijn eveneens geen beschermde soorten aangetroffen en gezien de biotoopkenmerken ook niet te verwachten.

3.2.3 Fauna

Vleermuizen

Er zijn in of nabij het plangebied geen vleermuizen waargenomen (Ndff, laatste 5 jaar). Door de combinatie van open gebieden en structuren in de vorm van bomen, is het aannemelijk dat vleermuizen gebruik maken van het gebied.

Tijdens het veldbezoek zijn in twee bomen hollen waargenomen die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Of de hollen werkelijk geschikt zijn was visueel niet vast te stellen. De betreffende twee bomen bevinden zich in de bomengroep aan de zuidwest kant van het stadion.

Overige zoogdieren

In en nabij het plangebied zijn de vrijgestelde soorten eekhoorn, egel en ree waargenomen. Tevens is de nationaal beschermde steenmarter waargenomen nabij het nieuw in te richten stadion (Ndff, laatste 5 jaar). Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen.

Amfibieën en reptielen

Uit het bronnenonderzoek (Ndff, laatste 5 jaar) komt naar voren dat er geen beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied is ook niet geschikt voor (zwaardere) beschermde amfibieën en reptielen. Ten westen van het plangebied is de (vrijgestelde) gewone pad waargenomen en ten zuidwesten van het plangebied de (vrijgestelde) kleine watersalamander. Rondom het sportcomplex zijn brede sloten aanwezig welke geschikt zijn voor de vrijgestelde amfibieën.

Vogels

Uit het bronnenonderzoek (Ndff, laatste 5 jaar) komt naar voren dat in het plangebied veel vogelsoorten zijn waargenomen. Alle vogels zijn beschermd als ze broeden. Tijdens het veldbezoek zijn meerdere nesten waargenomen, waarvan één mogelijk jaarrond beschermd nest. Naast de nesten zijn diverse spechtenholen waargenomen in de bomengroep ten zuidwesten van het hoofdstadion. Tijdens de inventarisatie is meerdere keren de soort houtduif waargenomen.

Vissen

Er zijn in het plangebied geen waarnemingen van vissen bekend (Ndff, laatste 5 jaar). Rondom het sportcomplex lopen brede sloten waar mogelijk vissen in kunnen leven. Deze wateren vallen buiten het plangebied, zijn ondiep en op een aantal plekken relatief dichtgegroeid met planten. Doordat de brede sloten buiten het plangebied vallen zullen hier geen werkzaamheden plaatsvinden waardoor vissen geschaad kunnen worden.

Ongewervelden

Uit het bronnenonderzoek (Ndff, laatste 5 jaar) blijken nabij het plangebied waarnemingen bekend te zijn van de zwaar beschermde libelle soort groene glazenmaker. In Nederland is het voorkomen van de soort gebonden aan groeiplaatsen van krabbenscheer. Tijdens het veldbezoek is geen krabbenscheer waargenomen. Bovendien vallen de omringende sloten buiten het plangebied.

4 Effectafweging

4.1 Voorgenomen activiteiten en effecten

Activiteiten

De activiteiten bestaan uit:

- Bomen kappen (vooralsnog aantal en exacte locatie onbekend),
- Aanleggen verharding (parkeervoorziening en wandel-/fietspad),
- Inrichten groenstroken,
- Aanleg / aanpassen sportvelden.

In het schetsontwerp (figuur 4.1) is de nieuwe situatie weergegeven.

Nieuw gebruik

Het aanwezige sportcomplex wordt momenteel benut door o.a. voetbalvereniging Veendam 1894. In de nieuwe situatie zullen er in het sportcomplex wederom sportactiviteiten plaatsvinden, waardoor het gebruik niet wezenlijk verandert.

Figuur 4.1: Schetsontwerp fase 1 ontwikkeling sportcomplex Langeleegte

Effecten

In het algemeen kunnen als gevolg van bovengenoemde activiteiten de volgende effecten optreden op de onderzochte soorten:

- Verdwijning van verblijfplaatsen of broedplaatsen door de kap van bomen,
- beschadiging van groeiplaatsen en/of aantasting van vaste verblijfsplaatsen door graafwerkzaamheden,
- verwonding of beschadiging van exemplaren van beschermde en vrijgestelde soorten tijdens de werkzaamheden,
- verstoring van soorten door aanwezigheid van mensen en machines (licht, geluid, beweging).

4.2 Afweging Natura 2000-gebied en NNN/EHS

Het plangebied ligt niet in of nabij NNN gebied. De werkzaamheden hebben derhalve geen effecten op NNN gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn het Zuidlaardermeer (op minimaal 10 km) en de Drentsche Aa (op minimaal 15 km).

Gezien de afstand tot Natura 2000 gebied het Zuidlaardermeer zal geen verstoring door geluid, licht of beweging optreden. Bovendien vinden de werkzaamheden plaats binnen bebouwd gebied waar reeds verstoring aanwezig is.

De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot een tijdelijke geringe toename van de stikstofuitstoot. De verwachting is dat dit zo gering is dat dit niet of nauwelijks meetbaar is in de Natura 2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied het Zuidlaardermeer is niet aangewezen voor stikstofgevoelige habitattypen en zal hiervan geen negatieve effecten ondervinden. Het Natura 2000 gebied Drentsche Aa met stikstofgevoelige habitattypen ligt op minimaal 15 km van het plangebied. Gezien de afstand, de aard en duur van de werkzaamheden worden geen effecten verwacht ten aanzien van stikstofuitstoot.

4.3 Afweging beschermde soorten

4.3.1 Inleiding

In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd. De verbodsbepalingen die hier aan zijn gekoppeld staan in bijlage 1.

- Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)
- Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)
- Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

Voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor andere beschermde soorten geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen

deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. De vrijstellingslijsten die in de provinciale verordeningen zullen worden opgenomen zijn voor alle provincie vastgesteld.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuw wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

4.3.2 Flora

Door de (graaf) werkzaamheden gaan mogelijk (delen van) groeiplaatsen van planten verloren. Uit de inventarisatie komt naar voren dat er geen beschermde of Rode lijst soorten in het plangebied zijn waargenomen. De werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op beschermde flora.

4.3.3 Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen. Het gebied is door de afwisseling van openheid en bomen echter wel geschikt. In een tweetal bomen zijn tijdens het veldbezoek hollen aangetroffen die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Indien deze bomen gekapt worden zullen deze hollen verdwijnen. Voorafgaand aan de kap (als exact bekend is welke bomen gekapt worden) zal van de bomen een inventarisatie gedaan moeten worden naar het voorkomen van mogelijke verblijfplaatsen en onderzoek naar de geschiktheid voor vleermuizen.

4.3.4 Overige zoogdieren

Binnen het plangebied zijn waarnemingen van een aantal vrijgestelde zoogdieren (eekhoorn, egel, ree) en de nationaal beschermde steenmarter. Er worden geen gebouwen gesloopt binnen de scope van deze Quick scan flora en fauna, zodat geen mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verloren gaan. Negatieve effecten op de steenmarter zijn uit te sluiten. Voor de overige zoogdieren is de zorgplicht van kracht, wat hoofdzakelijk inhoudt dat aanwezige individuen tijdens de werkzaamheden het plangebied moeten kunnen verlaten. Dit geldt ook voor passerende steenmarters.

4.3.5 Amfibieën en reptielen

Uit de inventarisatie blijkt dat er geen beschermde soorten reptielen of amfibien zijn waargenomen of zijn te verwachten. Aan de sloten rondom vinden geen werkzaamheden plaats. Voor de (vrijgestelde) soorten die het plangebied mogelijk passeren tijdens de werkzaamheden geldt dat deze het plangebied tijdens de werkzaamheden moeten kunnen verlaten.

4.3.6 Vogels (broedseizoen)

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels. Het betreft broedende vogels van bomen, ruigte en grasland. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus, maar er zijn ook soorten, die eerder of later broeden. Indien het niet te vermijden is in het broedseizoen

te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord zouden kunnen worden. Indien dit het geval is, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels vliegvlug zijn.

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat op één locatie een mogelijk jaarrond beschermd nest aanwezig is. Voordat de betreffende boom gekapt wordt, is aanvullend (veld) onderzoek nodig om vast te stellen of het nest daadwerkelijk in gebruik is. In de overige bomen zijn voor zover dat zichtbaar was geen mogelijk jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Omdat niet bekend is welke bomen exact gekapt worden en niet alle bomen goed te overzien waren, is het aan te bevelen voorafgaand aan de kap alle te kappen bomen te inventariseren op aanwezigheid van deze nesten (en vleermuisholtes). Tevens zijn er op een tweetal locaties spechtholen waargenomen. Deze zijn niet jaarrond beschermd.

4.3.7 Ongewervelden

Uit de inventarisatie blijkt dat de beschermde libelle soort groene glazenmaker voorkomt binnen het plangebied. Er worden tijdens de werkzaamheden geen wateren gedempt, dus gaat er geen essentieel habitat (krabbenscheer) verloren. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op deze soortgroep.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Met betrekking tot *de soortenbescherming* kan het volgende worden geconcludeerd:

- Als grote aantallen bomen en/of bomen met potentiële verblijfplaatsen worden gekapt, kunnen negatieve effecten op de beschermde vleermuizen optreden;
- Voor de nationaal beschermde steenmarter zullen de werkzaamheden niet leiden tot een negatief effect;
- Voor broedvogels geldt dat verstoring voorkomen dient te worden. De werkzaamheden dienen bij voorkeur buiten de broedperiode (half maart tot begin augustus) uitgevoerd te worden. Tevens dient rekening gehouden te worden met minimaal één mogelijk jaarrond beschermd nest;
- Er zijn geen beschermde planten, vissen en vlinders in het plangebied waargenomen;
- Voor eventuele passerende vrijgestelde zoogdieren en amfibieën geldt dat de zorgplicht in acht dient te worden genomen tijdens de werkzaamheden;
- De werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op de zwaar beschermde libellesoort groene glazenmaker.

Met betrekking tot *de gebiedsbescherming* wordt het volgende geconcludeerd:

Er gaat geen areaal verloren van Natura 2000 of NNN gebied. Het gebruik in de nieuwe situatie verandert niet fundamenteel t.o.v. de huidige situatie en leidt niet tot negatieve effecten op Natura 2000 gebied. Ook de werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten.

5.2 Aanbevelingen

Er wordt aanbevolen om:

- Voorafgaande aan de kap van bomen, als exact bekend is welke bomen gekapt worden, een inventarisatie uit te voeren naar potentiële verblijfplaatsen voor vleermuis en mogelijke jaarrond beschermde nesten (inclusief het reeds waargenomen nest);
- Buiten het broedseizoen te werken (i.v.m. broedende vogels);
- In het geval dat betreffende bomen worden gekapt een aanvullend veld onderzoek uit te voeren naar het gebruik van het mogelijk jaarrond beschermde nest en de geschiktheid als vleermuisverblijf van de aangetroffen holen.

Bijlage 1 Toelichting toetsingskaders

Natura 2000-gebieden

De nieuwe Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Ten aanzien van Natura 2000 zijn er beperkte wijzigingen in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor beschermde natuurmonumenten geldt dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de nieuwe wet vervalst. Toetsing aan (oude doelen van) beschermde natuurmonumenten is derhalve vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming niet meer aan de orde.

In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- Toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig
- Toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat*
- Toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig

* Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries calculator. Bij een melding of vergunningaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd.

Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Ten aanzien van beschermde soorten is e.e.a. veranderd in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de Flora- en faunawet. Zo zijn enkele soorten die onder de Flora- en faunawet (zwaarder) zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming niet langer wettelijk beschermd. De nieuwe wet biedt daarnaast bescherming aan enkele soorten die momenteel onder de Flora- en faunawet nog niet zijn beschermd.

In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor *andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuw wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN is voor de provincies vastgelegd in bijvoorbeeld een structuurvisie en een provinciale ruimtelijke verordening.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

